

Zelfscan evaluatiepraktijk

Beste leraar,

Met deze zelfscan kan je jouw huidige evaluatiepraktijk in kaart brengen. Dit geeft je een beeld van waar je momenteel reeds (sterk) op inzet en waar zich mogelijke groeipunten bevinden. Dit kan je helpen om gericht aan de slag te gaan met de professionaliseringstool en doelbewust op zoek te gaan naar informatie en concrete methodieken.

Het invullen van de zelfscan zal ongeveer zeven minuten duren.

We doen **twee suggesties** om aan de slag te gaan met de zelfscan:

- Je vult de zelfscan in met jouw **algemene evaluatiepraktijk** in het achterhoofd (lees: ‘hoe je het doorgaans aanpakt’) of;
- Je vult de zelfscan in met **(een) specifieke klasgroep(en)** in het achterhoofd. Dit kan helpen indien ...
  - o ... je graag zou experimenteren met een aantal nieuwe evaluatiemethodieken, maar enkel in (een) specifieke klasgroep(en) waar een veilig klimaat heerst. Dan kan je onderstaande stellingen beantwoorden met deze klasgroep(en) in het achterhoofd.
  - o ... je merkt dat evalueren moeilijk loopt in (een) specifieke klasgroep(en) en graag extra informatie en suggesties wil. Dan kan je onderstaande stellingen beantwoorden met deze klasgroep(en) in het achterhoofd.
  - o ... je bijvoorbeeld een leraar Nederlands bent die voornamelijk les geeft in het derde jaar van de doorstroom-finaliteit. Dan kan je onderstaande stellingen beantwoorden met deze klasgroep(en) en dat specifieke vak in het achterhoofd.

De zelfscan is o.a. gebaseerd op de gevalideerde vragenlijst van veugen, Gulikers en den Brok (2021) en de vragenlijst van Zhang en Burry-Stock (1994). Om aan de noden van de professionaliseringstool te voldoen, zijn verdere aanpassingen gedaan.

Geef aan in welke mate je het eens bent met volgende stellingen:

Duid 1 antwoord aan

1: helemaal oneens, 2: eerder oneens, 3: neutraal, 4: eerder eens, 5: helemaal eens, WN: weet niet

1 2 3 4 5 WN

Actie 1: Hoe zorg ik dat mijn leerlingen exact weten wat er van hen wordt verwacht?

1. Ik formuleer de leerdoelen op een (voor mijn leerlingen) verstaanbare manier.	0	0	0	0	0	0
2. Ik deel de leerdoelen met mijn leerlingen.	0	0	0	0	0	0
3. Ik betrek de leerlingen bij de leerdoelen en/of controleer of ze begrijpen welke leerdoelen ze nastreven.	0	0	0	0	0	0
4. Ik stel kwaliteitscriteria op om complexe opdrachten (zoals schrijfoopdrachten, presentaties, creatieve opdrachten, enz.) op een objectieve manier te evalueren.	0	0	0	0	0	0
5. Ik bespreek en deel kwaliteitscriteria met mijn leerlingen en maak hen duidelijk waarop ze geëvalueerd worden.	0	0	0	0	0	0
6. Ik controleer of mijn leerlingen de evaluatiecriteria begrijpen (door de criteria bv. te laten toepassen en/of te laten uitleggen wat ze eronder verstaan).	0	0	0	0	0	0
7. Ik gebruik methodieken om de kwaliteitscriteria samen met mijn leerlingen op te stellen.	0	0	0	0	0	0
8. Ik gebruik voorbeelden om te verduidelijken wat ik van mijn leerlingen verwacht bij opdrachten.	0	0	0	0	0	0
9. Ik demonstreer hoe leerlingen een opdracht moeten uitwerken of hoe ze een (leer)strategie inzetten om een oefening/opdracht tot een goed einde te brengen.	0	0	0	0	0	0

Actie 2: Hoe ga ik doelgericht na wat mijn leerlingen kennen en kunnen?

10. Tijdens een les(senreeks) gebruik ik formatieve evaluatiemethoden om na te gaan in welke mate mijn leerlingen de leerstof begrijpen en/of de leerdoelen beheersen bv. evaluatievormen (exit tickets, observaties, gesprekken, doorvragen, enz.)	0	0	0	0	0	0
11. Tijdens de les gebruik ik methodieken waarmee de leerlingen allemaal op hetzelfde moment antwoorden (bv. wisbordjes, Padlet, enz.) waardoor ik zicht krijg op het denkproces van alle leerlingen.	0	0	0	0	0	0
12. Tijdens een les(senreeks) denk ik van tevoren na over de typische (denk)fouten en misvattingen van leerlingen en leg ik deze bloot door gerichte vragen te stellen.	0	0	0	0	0	0
13. Tijdens een les(senreeks) laat ik mijn leerlingen de leerstof verwerken door ze zelf vragen te laten opstellen.	0	0	0	0	0	0

14. Tijdens een les(senreeks) gebruik ik bewust (productieve) leeractiviteiten waarmee mijn leerlingen de leerstof op een diepgaande manier verwerken (mindmaps, uitleggen, samenvatten, leerstof terughalen vanuit het geheugen, enz.).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. Bij het summatief beoordelen stem ik mijn evaluaties af op de leerdoelen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. Bij het summatief beoordelen gebruik ik verschillende evaluatievormen (groepswerken, portfolio's, observaties, (openboek)toetsen, enz.) om de beheersing van mijn leerlingen breed in kaart te brengen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. Ik baseer mijn summatief oordeel op verschillende evaluatiemomenten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18. Ik sta stil bij de kwaliteit van de summatieve evaluaties die ik opstel en/of gebruik.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19. Ik weet waarmee ik rekening moet houden om een kwalitatieve en objectieve (summatieve) evaluatie op te stellen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20. Ik evalueer zowel het eindproduct als het proces richting dit product.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
21. Ik heb goed zicht op welke de kwaliteitscriteria van een goed evaluatiesysteem zijn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Actie 3: Hoe beoordeel en interpreteer ik de data die ik verzamel?

22. Ik weet waarmee ik rekening kan houden om een evaluatie zo objectief mogelijk te beoordelen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
23. Ik weet hoe ik complexe competenties op een kwalitatieve en objectieve manier kan beoordelen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24. Ik laat mijn leerlingen elkaars of hun eigen werk beoordelen (met voorbeelden en/of kwaliteitscriteria).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25. Ik vertrek vanuit de vooropgestelde leerdoelen om data (zoals bv. leerlingcontacten, feedback en resultaten van leerlingen) te interpreteren.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26. Ik gebruik verschillende databronnen (zoals bv. leerlingcontacten, feedback van leerlingen, enz.) om een correcter en diepgaander beeld te krijgen van de beheersing en leerbehoeften van leerlingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. Ik overleg en werk samen met collega's om betekenis te geven aan data (zoals bv. observaties, feedback en resultaten van leerlingen).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Actie 4: Hoe geef ik feedback die het leren optimaliseert?

28. Ik bereid mijn leerlingen expliciet voor op het ontvangen en het actief verwerken van feedback.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29. Ik geef klassikale feedback (door bv. algemene sterktes en aandachtspunten te bespreken, door één of meerdere opdrachten luidop te voorzien van feedback, enz.).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30. Ik geef motiverende feedback door zowel te focussen op de sterktes als op de aandachtspunten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. Ik geef feedback zo snel mogelijk na een opdracht.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32. Ik stel de feedback eventjes uit tot op het moment dat mijn leerlingen starten met een volgende, gelijkaardige opdracht.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33. Ik slaag erin mijn leerlingen aan de slag te laten gaan met feedback om hun opdrachten te verbeteren en/of hun leerstrategieën bij te sturen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34. Ik pas mijn feedback aan naargelang de leerlingen die feedback krijgen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
35. Ik laat mijn leerlingen elkaar feedback geven.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
36. Ik laat mijn leerlingen zichzelf feedback geven.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
37. Ik voorzie de werken van mijn leerlingen van geschreven feedback.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
38. Ik voorzie de werken van mijn leerlingen van mondelinge feedback (zoals bv. audio- of videofeedback).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
39. Ik voer individuele gesprekken met leerlingen over hun leerproces (leerlingcontact, informeel moment, enz.).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Actie 5: Welke vervolgacties onderneem ik om het leren te optimaliseren?

40. Op basis van informatie die ik verzamel, geef ik bepaalde leerlingen ondersteuning op maat (hulpfiches, stappenplannen, <i>peer tutoring</i> , gebruik rekenmachine, enz).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
41. Ik wijk af van mijn voorbereiding wanneer ik merk dat mijn leerlingen de leerstof niet (voldoende) beheersen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
42. Ik gebruik informatie over leerlingen om bewust in te spelen op de verschillen in interesses.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
43. Ik voorzie opdrachten met een verschillende moeilijkheidsgraad. en/of gedifferentieerde instructie.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
44. Ik voorzie gedifferentieerde instructie op maat van de leerlingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
45. Ik laat leerlingen afwisselend individueel en in groepjes werken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
46. Ik werk op meerdere sporen om te kunnen inspelen op de verschillende leerbehoeften van leerlingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
47. Ik laat mijn leerlingen zelf of in overleg met elkaar de volgende stap in hun leerproces bepalen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
48. Ik differentieer in de manier waarop ik de leerlingen evalueer (door bv. verschillende versies van een toets aan te bieden of door keuze te laten in de oefeningen die leerlingen maken).	☐	☐	☐	☐	☐	☐